

OPINIÓ 8 novembre 2016 2.00 h

VUITS I NOUS

Arbonès i Carbó

MANUEL CUYÀS

Hi ha els epistolaris impressionants de Joan Sales amb Mercè Rodoreda i Màrius Torres; els d'Armand Obiols també amb Mercè Rodoreda i amb Josep Carner; els de Carles Riba... Anem ben servits de correspondència. Ara m'han

“Les cartes entre el traductor i l'escriptor són la crònica d'una època

vingut a les mans les cartes que es van creuar Jordi Arbonès i Joaquim Carbó. No són unes patums com els altres, però escriuen molt bé i tenen l'avantatge que no parlen de coses d'abans de la guerra o de les conseqüències de la guerra, sinó de fets que tots els que tenim una edat regular hem atrapat. El volum té prop de nou-centes pàgines i aplega les cartes que els seus autors es van escriure entre els anys 1967 i 2001, quan Arbonès va morir a l'Argentina, on vivia. Què hi feia, Arbonès, a l'Argentina? Traduir al català, amb una activitat frenètica, els autors anglosaxons de més anomenada i dificultat per encàrrec de les principals editorials catalanes. Ara: per què vivia a l'Argentina? L'estudi preliminar amb prou feines ho diu. Últimament els estudis preliminars són avariciosos d'informació. Som minimalistes, i ens deixem molts detalls. Sabem que havia “emigrat a l'Argentina el 1956 seguint les passes de la seva promesa”. Res més, i dit encara entre parèntesi. On és Bernal, on data les cartes? A Joaquim Carbó, ja el coneixen. És l'autor de *La casa sota la sorra*. Un text profusament llegit a les escoles des de la transició, juntament amb altres relats seus. Va ser també la mà dreta d'Albert Jané a *Cavall Fort*. Ja està tot dit. O no està res dit perquè la seva obra és immensa, com ho és, en el camp de la traducció, la de Jordi

Arbonès. D'on treien el temps, aquests homes, per escriure cartes llarguíssimes? No es tracta de temps, sinó de necessitat d'explicar-se. Tota l'actualitat de Catalunya en aquells anys hi és servida. Carbó des d'una òptica més “possibilista” per “interna” i Arbonès més radical. Com que som de memòria curta, a mi el llibre m'està anant molt bé per recordar que en l'àmbit de la política tots els moments han estat d'incomoditat. I quan dic política em refereixo també a la cultural. Al llibre hi surt tothom retratat: Pujol i els seus consellers, l'oposició, els editors bons o escanyapobres, els grimpadors, els crítics sempre insatisfactoris, els del *barco*... Pedrolo i Montserrat Roig, entre els que surten més ben parats. Ja es veu per on van: la integritat. Fins i tot parlen del temps que fa, a Barcelona o a Buenos Aires. La crònica precisa d'una època que reconeixem.

Carbó es presenta a tots els premis i no en guanya mai cap. En canvi, els seus llibres són els que s'acaben publicant i més èxit tenen. Fins i tot reben premis honorífics, sense dotació, concedits per jurats que primer els havien negat el pa i la sal. Vaig per la pàgina 744. N'aconseguirà algun, al final?

AUTOR

**MANUEL
CUYÀS
GIBERT**

ALTRES
ARTICLES DE
L'AUTOR

**El
monstre
Trump**

**Introducció
de novetats**